

CONV 399/02

WG VIII 15

REFERAT

---

fra: sekretariatet
til: Arbejdsgruppe VIII vedrørende Forsvar
Vedr.: **Kortfattet referat af mødet den 29. oktober 2002**

Resultat af drøftelserne

1. Udveksling af synspunkter vedrørende anvendelsesområdet for den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik

[NB: Det kortfattede referat af dette punkt dækker også fortsættelsen af drøftelserne på det efterfølgende møde i gruppen den 4. november]

- som indledning til drøftelserne påpegede formanden, at sikkerhedsmiljøet er under forandring, og at der er behov for at overveje, hvordan dette kan påvirke anvendelsesområdet for den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik, herunder navnlig om der er behov for på ny at se på de eksisterende Petersberg-opgaver. Spørgsmålet om kollektivt forsvar er følsomt, men bør alligevel også overvejes yderligere. Han foreslog at lade drøftelserne tage udgangspunkt i spørgsmålene i det orienterende dokument, der er blevet uddelt til alle medlemmer (arbejdsdokument 10).
- En række medlemmer fremhævede det forhold, at der er dukket nye trusler op, navnlig truslen om terrorisme efter angrebene mod USA den 11. september. Dette pegede for nogle hen imod udvikling af ny kapacitet, f.eks. på området udveksling af efterretninger. For så vidt angår Petersberg-opgaverne mente nogle, at der ikke er behov for at ændre dem, og at de allerede er tilstrækkeligt fleksible. Andre fandt, at de bør tilpasses/moderniseres for at tage hensyn til, at truslerne ændrer sig; i denne forbindelse blev målene om stabilisering samt forsvarsmæssig aktionsradius (uddannelse osv.) nævnt. Blandt de medlemmer, der gerne så opgaverne ændret, var der imidlertid nogle, der også opfordrede til bevarelse af en vis fleksibilitet i fortolkningen, og flere henstillede, at en fremtidig traktataffattelse bliver "åben".
- Flere medlemmer af gruppen var enige om, at der bør fastsættes bestemmelser, der gør det muligt at stille ressourcer udviklet under den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik til rådighed for medlemsstaterne, hvis der bliver behov for dem inden for EU, navnlig på området civilbeskyttelse.

- Med hensyn til spørgsmålet om en solidarisk forpligtelse var der klart forskellige synspunkter i gruppen. Flere mente, at det vil være nyttigt at have en form for forpligtelse, der under alle omstændigheder afspejler de eksisterende generelle forpligtelser til solidaritet i traktaten. Nogle erkendte, at ikke alle medlemsstater ville kunne skrive under på en sådan forpligtelse, og at den derfor nødvendigvis må indeholde en "opt-in"- eller "opt-out"-bestemmelse. Nogle mente, at en sådan bestemmelse delvist vil afhænge af fremtiden for den kollektive forsvarsgaranti inden for WEU (artikel V). Andre sagde, at de ikke ønskede nogen form for kollektiv forpligtelse. Nogle gjorde gældende, at det ville være politisk uacceptabelt; andre foretrak ikke at indføre noget, der kunne underminere gældende forpligtelser såsom dem, der findes inden for NATO. Et medlem mente, at militære aktioner bør foregå på grundlag af et FN-mandat. Flere medlemmer spurgte, hvorfor anden del i det foreløbige udkast til forfatningstraktat indeholder et særskilt punkt om forsvar, eftersom den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESFP) er en integreret del af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) og ikke bør adskilles herfra.
- Der var generel enighed om, at de nye trusler udgør en særlig udfordring i form af at frembringe et koordineret svar, der involverer en lang række instrumenter. Der er behov for at gribe til mindre traditionelle kapacitetsformer (som f.eks. gendarmerilignende militærstyrker) samt andre tredje-instrumenter.
- Formanden konkluderede, at der var generel konsensus om behovet for at erkende og besvare nye sikkerhedstrusler. Mens nogle af gruppens medlemmer var forsigtige med hensyn til, hvordan man bør besvare sådanne trusler, fandt andre, at de bør tages i betragtning i forbindelse med en modernisering af Petersberg-opgaverne. Gruppen var åben over for at se yderligere på spørgsmålet om at anvende ESFP-strukturerne til hjælp i tilfælde af et terrorangreb i EU. Der var en klar forskel i synspunkterne vedrørende spørgsmålet om en mulig solidarisk forpligtelse. Formanden erindrede også om, at der er behov for yderligere overvejelser af spørgsmålet om den højtstående repræsentants rolle og spørgsmålet om en eventuel assisterende højtstående repræsentant for forsvar.

2. Høring af Lord Robertson, generalsekretær for NATO, efterfulgt af en udveksling af synspunkter

- Lord Robertson orienterede om den seneste udvikling i NATO som reaktion på den ændrede trusselskarakter og i tilknytning til organisationens omfattende udvidelse. Han understregede betydningen af, at EU og NATO samarbejder. Det er beklageligt, at det sidste samarbejdsled (Berlin +) endnu ikke er kommet på plads. Der er fortsat fuld opbakning til ESFP-initiativet fra NATO's side, men det er vigtigt, at EU undgår at skabe forventninger, der siden ikke kan opfyldes. Der bør navnlig lægges vægt på udvikling af passende kapacitet.
- Lord Robertson sagde, at EU/NATO-samarbejdet fungerer bedre i praksis end i teorien, således som erfaringerne i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien for nylig har vist det. Men ingen af parterne har råd til at basere dette samarbejde på ad hoc-løsninger. Kortsigtede løsninger, som krævet af nogle, for at operation Amber Fox kunne overtages af EU, er ikke det rette svar.

- Offentligheden forventer generelt en høj grad af samarbejde mellem de to organisationer. Konkurrence er uøkonomisk og unødvendig. Der er derfor ingen gode grunde til, at EU forsøger at lave dobbeltarbejde i forhold til NATO's planlægningskapacitet. EU burde snarere koncentrere sig om at levere supplerende kapacitet.
- Under drøftelserne blev spørgsmålet om et kollektivt EU/NATO forsvar rejst. Flere spurgte om fremtiden for NATO's forbindelse med Rusland og partnerskab for fred-initiativet. Spørgsmålet om, hvorvidt det nye NATO-initiativ til en hurtig reaktionsstyrke er foreneligt, blev også rejst. Nogle medlemmer af gruppen nævnte spørgsmålet om teknologikløften i forhold til USA. Lord Robertson understregede, at det kollektive forsvar i Europa hovedsagelig håndteres gennem NATO-traktatens artikel 5-garanti. Målene for Petersberg-opgaverne og idéen om en hurtig NATO-reaktionsstyrke er komplementære, men forskellige, selv om puljen af styrker fra de europæiske NATO-medlemmer er den samme. For så vidt angår teknologikløften har Europa vanskeligheder på tre fronter: utilstrækkelige udgifter, fravær af nogle af de mest grundlæggende kapaciteter og USA's strategiske nytænkning. Terrorismebekæmpelse kræver såvel "smarte" soldater som anvendelse af civil kapacitet. Europa lider under det forhold, at kun 3% af dets meget store væbnede styrker hurtigt kan stå til rådighed i en krisesituation.

3. Øvrige oplysninger

Formanden meddelte, at næste møde finder sted den 4. november og vil dreje sig om spørgsmålet om fleksibilitet og diversitet. Alain Richard, tidligere fransk forsvarsminister, er indbudt til at indlede drøftelserne.